

In de illustraties afgebeelde schilderijen van Vincent van Gogh:

Zelfportret met strohoed, 1887

De slaapkamer, 1889

Mijnwerkersvrouwen met zakken kolen, 1882

De pastorietaan met sneeuw, 1885

Wandelaars in de Jardin du Luxembourg, Arles, 1886

Portret van Père Tanguy, 1887-1888

Het gele huis, 1888

Caféterrassen aan het Place du Forum, 1888

Zelfportret met verbonden oor, 1889

Middagrust (naar Millet), 1890

Korenveld met kraaien, 1890

De sterrennacht, 1888

De tuin van het gesticht, 1889

Korenveld met cipressen, 1889

Vincent van Gogh is in 1853 in Zundert geboren.

Behalve prachtige schilderijen heeft hij ook veel brieven nagelaten. Aan zijn vier jaar jongere broer Theo schreef hij over zijn diepste gedachten en gevoelens, die hem door elkaar schudden als de wind, en ook over zijn experimenten met kleuren. Nadat ik deze brieven had gelezen, zag ik de lucht, de wolken en de bomen met andere ogen, en ik had ontdekt hoeveel twee broers van elkaar kunnen houden. C.L.

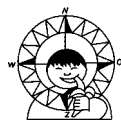
Vincent van Gogh

Op de vleugels van de wind

Voor hen die om ons geven C. L.

Voor alle mensen met een gepassioneerde ziel O. M.

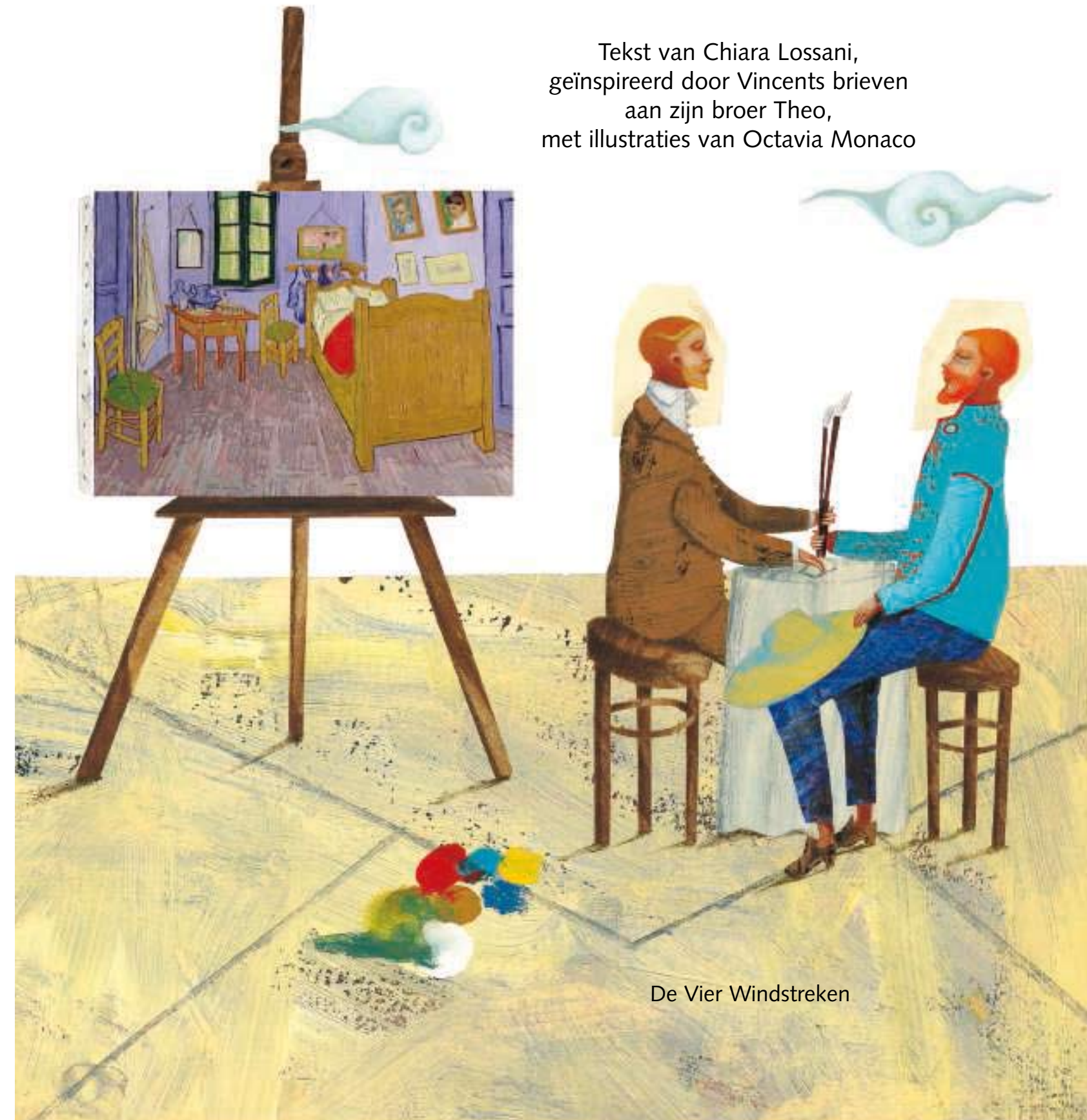
Tekst van Chiara Lossani,
geïnspireerd door Vincents brieven
aan zijn broer Theo,
met illustraties van Octavia Monaco



Nederlandse tekst van Tjalling Bos
Oorspronkelijke titel: *Vincent van Gogh e i colori del vento*
© 2010 De Vier Windstreken, Rijswijk, voor de Nederlandse uitgave
Original plates by Van Gogh © Bridgeman Art Library, Londen, Groot-Brittannië
© 2010 edizioni ARKA, Milaan, Italië
Alle rechten voorbehouden. Gedrukt in Italië
NUR 217, 274 / ISBN 978 90 5116 163 2

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door
middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Bezoek ons ook op internet, www.vierwindstreken.com,
en meld u aan voor onze nieuwsbrief.

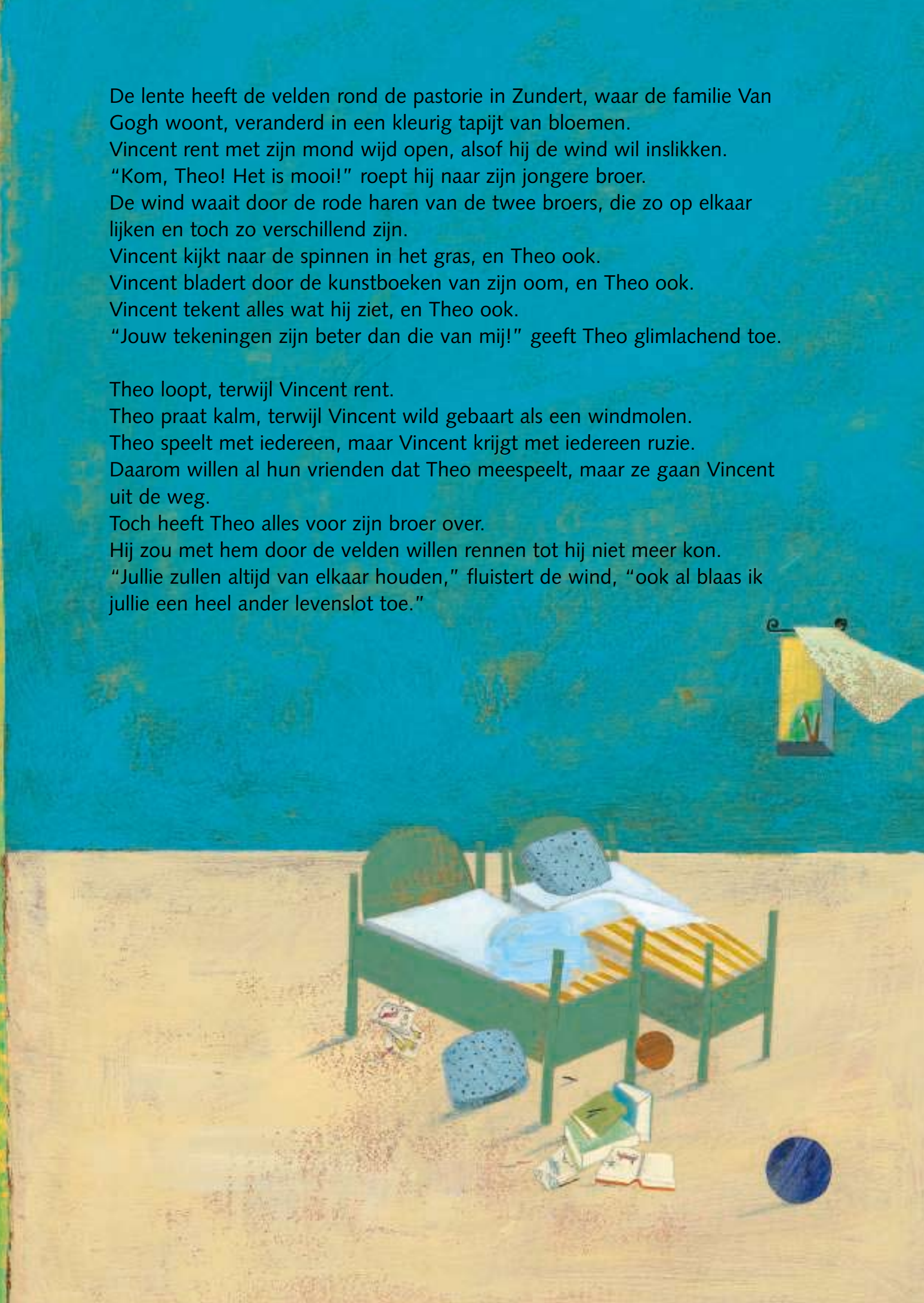


De Vier Windstreken



De lente heeft de velden rond de pastorie in Zundert, waar de familie Van Gogh woont, veranderd in een kleurig tapijt van bloemen. Vincent rent met zijn mond wijd open, alsof hij de wind wil inslikken. "Kom, Theo! Het is mooi!" roept hij naar zijn jongere broer. De wind waait door de rode haren van de twee broers, die zo op elkaar lijken en toch zo verschillend zijn. Vincent kijkt naar de spinnen in het gras, en Theo ook. Vincent bladert door de kunstboeken van zijn oom, en Theo ook. Vincent tekent alles wat hij ziet, en Theo ook. "Jouw tekeningen zijn beter dan die van mij!" geeft Theo glimlachend toe.

Theo loopt, terwijl Vincent rent. Theo praat kalm, terwijl Vincent wild gebaart als een windmolen. Theo speelt met iedereen, maar Vincent krijgt met iedereen ruzie. Daarom willen al hun vrienden dat Theo meespeelt, maar ze gaan Vincent uit de weg. Toch heeft Theo alles voor zijn broer over. Hij zou met hem door de velden willen rennen tot hij niet meer kon. "Jullie zullen altijd van elkaar houden," fluistert de wind, "ook al blaas ik jullie een heel ander levenslot toe."





Als Vincent zestien is, gaat hij uit huis. Theo niet veel later ook. Een oom van hen vindt telkens banen voor hen in kunsthandels, maar nooit in dezelfde plaats. Ze werken in Den Haag, Parijs en Londen.

Vincent is gelukkig in deze nieuwe wereld.

Enthousiast schrijft hij aan zijn broer: "Schilders leren ons kijken."

Zelf tekent hij alleen, rond de tekst van zijn brieven. De woorden verdwijnen in een zee van landschappen, bomen en kerken.

Toch vindt hij zijn werk niet altijd fijn.

"Hoe gaat het met de klanten?" fluistert de wind op een dag.

Vincent haalt zijn schouders op: "Ik ben ontslagen omdat ik met iedereen ruzie krijg. Ik kan er niet tegen om lelijke schilderijen te moeten verkopen en te doen alsof ze mooi zijn."

"En hoe gaat het met de meisjes?"

Vincent schudt zijn hoofd, met pijn in zijn hart: "De meisjes wijzen me af. Ze doen me verdriet."

Vincent is niet gelukkig meer. Hij voelt zich door iedereen in de steek gelaten. De gedachten malen door zijn hoofd. Alleen bidden en de bijbel kunnen hem troosten.

"Hé, wat wil je dan gaan doen? Heb je een droom?" vraagt de wind.

Ja, langzaam vormt zich een droom in Vincents hoofd: "Ik zou predikant willen worden, net als mijn vader, om de armen over het evangelie te vertellen."

"Doe dat dan! Laat alles achter je. Verander je leven," roept de wind.

Vincent stort zich op een studie theologie. Dag en nacht zit hij met zijn neus in de boeken, terwijl zijn hand de kantlijn van zijn schriften vol tekent. Maar op een dag wordt zijn droom werkelijkheid. Hij wordt naar België gestuurd om te preken in de mijnstreek. Hij doet wat hij kan voor de mijnwerkers. Hij verzorgt ze als ze ziek zijn, en vertelt over schilderen als hij met hen afdaalt in de mijnen.

Hij geeft en geeft, tot hij uitgeput raakt.

"Dit leven is te zwaar voor je, Vincent!" schrijft Theo bezorgd in zijn brieven.

"Luister niet naar hem," zegt de wind.

"Je eet niet, je slaapt niet, je leeft in het duister," schrijft Theo.

"Kunst kan ook licht brengen," zegt de wind.

Dat is waar. Door de vieze, rokerige lucht bereiken weinig zonnestralen de aarde, en de armoedige huisjes en enorme bergen kolen vormen een troosteloos landschap. Toch ziet Vincent ook mooie dingen: "Doornstruiken rijzen op als houtskooltekeningen, en de mijnwerkers die teruggaan naar hun huisjes lijken op schoorsteenvegers die onder het roet zitten," schrijft hij.

"Zoek alsjeblieft minder zwaar werk!" smeekt Theo.

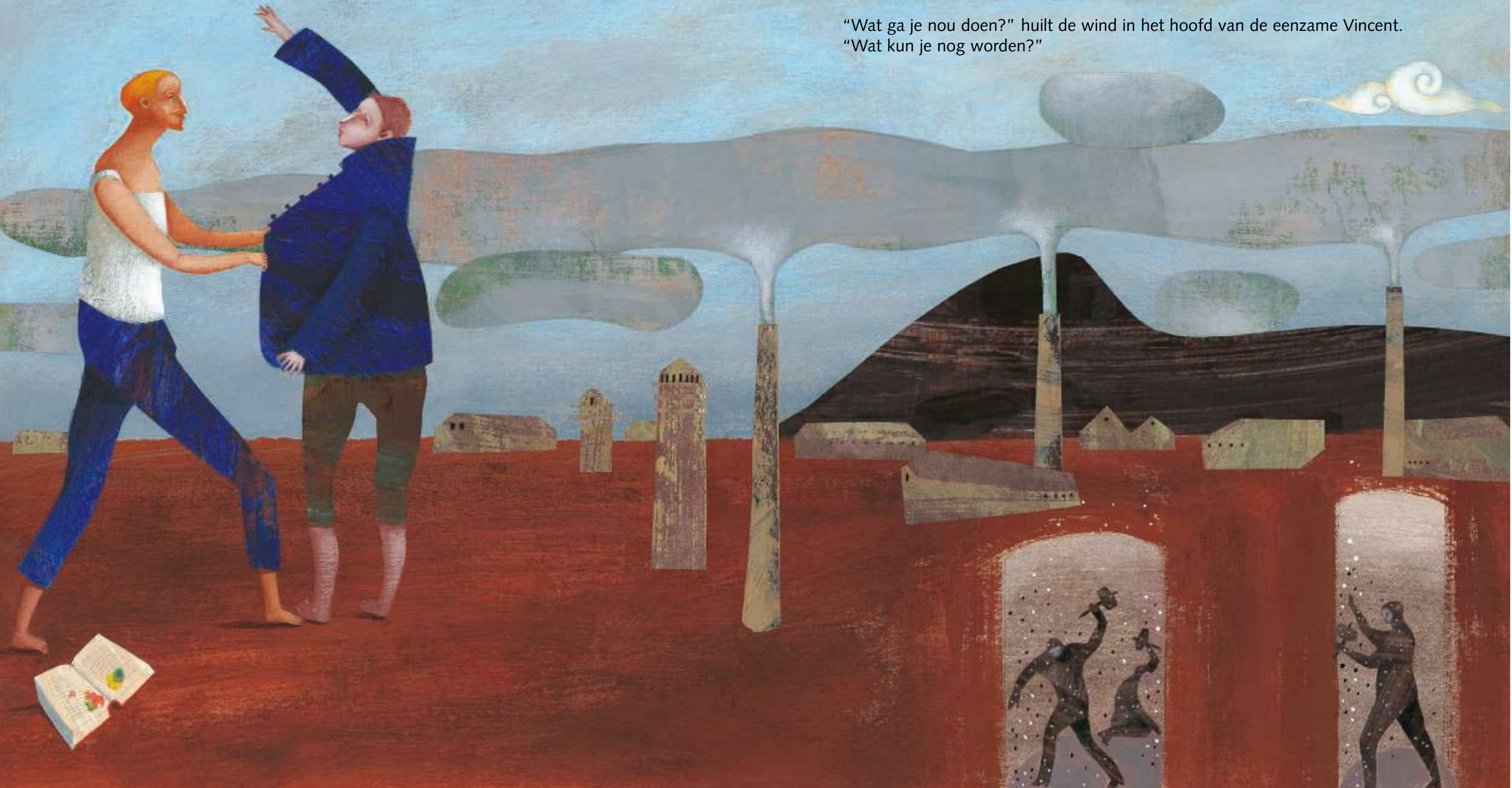
Maar Vincent wil niet luisteren.

De twee broers krijgen ruzie. Ze schrijven niet meer.

Ook zijn meerderen geven hem op zijn kop: "Hoe kun je een goede predikant zijn als je in voden loopt en met evenveel vuur over schilderijen praat als over Jezus?" vragen ze als ze hem ontslaan.

"Wat ga je nou doen?" huult de wind in het hoofd van de eenzame Vincent.

"Wat kun je nog worden?"





Vincent is mislukt.

Ver van huis, zonder de vriendschap van Theo, en zonder werk, heeft hij het gevoel dat hij in de val zit. Hij leeft in zijn duistere gedachten, als een vogel in zijn vleugels.

Hij weet dat er iets goeds in hem zit. Maar wat?

Waarom kan hij het niet vinden?

De wind streelt zijn haren en blaast de duistere gedachten weg, als veren van een vogel in de rui. "Wees niet bang om nog een keer iets anders te gaan doen," zegt hij. "Open je hart. Schilder wat je ziet en voelt! Teken niet alleen, maar zoek ook andere wegen. Probeer de grote meesters na te doen die je hebt bewonderd in de musea."

Vincent durft weer te dromen. Hij voelt dat schilderen zijn antwoord kan zijn op de wereld. Eindelijk komt er een eind aan de stilte tussen de twee broers.

"Liefde voor elkaar opent de deuren van de gevangenis!" schrijft hij. "Ik word schilder!"



Theo spreidt onmiddellijk liefdevol zijn armen en stuurt hem vanuit Parijs geld voor de huur, eten, verf en doeken. "Denk alleen aan schilderen, broer van me. Ik zal je schilderijen verkopen!"

In Vincents leven schijnt de zon weer. Dit is het begin van een nieuw avontuur.

